

Nr 131.

Godkänd av första kammaren den 8 maj 1917.

Godkänd av andra kammaren den 8 maj 1917

Riksdagens skrivelse till Konungen. i anledning av vissa framställningar rörande anslag under åttonde huvudtiteln.

(Statsutskottets utlåtanden nr 8 punkterna 5, 18, 26, 43, 47 och 158 samt nr 84.)

Till Konungen.

1:o) I den till riksdagen den 13 januari 1917 avlåtna propositionen angående statsverkets tillstånd och behov har Eders Kungl. Maj:t i punkten 5 under åttonde huvudtiteln föreslagit riksdagen att till anordnande av värmeledning i östra delen av riksarkivets gamla byggnad vid Birgerjarlstorg i Stockholm anvisa på extra stat för år 1918 ett anslag av 14,500 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under år 1917 låta av tillgängliga medel förskjuta vad som för ändamålet erfordras under sistnämnda år.

Riksdagen som icke funnit något att erinra mot förslaget, har till anordnande av värmeledning i östra delen av riksarkivets gamla byggnad vid Birgerjarlstorg i Stockholm anvisat på extra stat för år 1918 ett reservationsanslag av 14,500 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att redan under år 1917 låta av tillgängliga medel förskjuta vad som för ändamålet erfordras under sistnämnda år.

2:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 19 av ifrågavarande huvudtitel föreslagit riksdagen att anvisa på extra stat för år 1918 ett anslag av 2,500 kronor till försäkring och transport av konstföremål, som äro eller varda deponerade i nationalmuseet.

Av nämnda belopp, 2,500 kronor, äro 1,500 kronor avsedda till bestridande av kostnader för transport och försäkring av för tillfälliga utställningar deponerade föremål och 1,000 kronor avsedda för försäkring av i museet varaktigt deponerade föremål, däribland särskilt en akademien för de fria konsterna tillhörig mycket dyrbar Rembrandt-tavla. Mot förslaget i dess förra del har riksdagen icke haft något att erinra. Beträffande den senare delen har riksdagen visserligen hyst principiella betänkligheter mot att ytterligare utsträcka försäkring av staten tillhörig egendom, men då riksdagen genom inhämtade upplysningar erfarit, att flertalet varaktigt deponerade föremål tillhöra enskilda personer, har riksdagen funnit sig böra bifalla framställningen även i denna del.

Riksdagen har följaktligen på extra stat för år 1918 anvisat ett reservationsanslag av 2,500 kronor till *försäkring och transport av konstföremål, som äro eller varda deponerade i nationalmuseet.*

3:o) Eders Kungl. Maj:t har under punkt 28 föreslagit riksdagen att på extra stat för år 1918 anvisa till kulturhistoriska museet i Lund *dels* ett förslagsanslag, högst 15,000 kronor, att, under de villkor Eders Kungl. Maj:t kan finna skäl föreskriva, utgå till styrelsen för kulturhistoriska föreningen för södra Sverige för att användas för museets förvaltningskostnader och i främsta rummet till avlöning åt två vetenskapligt och fackmässigt utbildade biträden vid museet, *dels ock* ett förslagsanslag, högst 5,000 kronor, till stödjande av föreningens ekonomi under arbetsåret 1916—1917, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta redan under år 1917 av tillgängliga medel förskottsvis utanordna sistnämnda belopp.

Till kulturhistoriska museet i Lund, som står under ledning av kulturhistoriska föreningen för södra Sverige, har riksdagen beviljat på extra stat för vart och ett av åren 1912—1917 ett belopp av 15,000 kronor. Mot beviljande av samma anslag även för år 1918 har riksdagen intet att erinra.

Dessutom har Eders Kungl. Maj:t nu föreslagit anvisande av ett belopp av 5,000 kronor till stödjande av föreningens ekonomi under arbetsåret 1916—1917. Riksdagen vill erinra därom, att på Eders Kungl. Maj:ts framställning 1915 års riksdag anvisat enahanda belopp till täckande av brist i föreningens stat för arbetsåret 1914—1915. Härvid förklarade sig riksdagen visserligen ej kunna underlåta att, särskilt med hänsyn till de brydsamma ekonomiska tiderna, ställa sig tveksam, men ansåg sig riksdagen likväl, i betraktande av de ömmande förhållanden, som i detta fall förelåge, ej böra motsätta sig förslaget. Och framhöll riksdagen vidare, att ett bifall till Eders Kungl. Maj:ts då gjorda förslag ej finge anses prejudicerande, för den händelse ytterligare krav på statens bistånd för liknande

ändamål skulle komma att framställas. Därefter har 1916 års riksdag anvisat lika stort belopp till stödjande av föreningens ekonomi under arbetsåret 1915—1916, varvid riksdagen förklarade, att riksdagen ej velat motsätta sig, att anslag för ifrågavarande ändamål ännu en gång beviljades, men uttalade sin förväntan, att därmed icke vidare anspråk komme att ställas på statskassan av förevarande anledning. Då nu åter en liknande framställning föreligger, har inom riksdagen gjort sig gällande samma tveksamhet, som kommit till synes i riksdagens bägge nyssberörda yttranden, men med hänsyn till de av departementschefen framhållna omständigheter har riksdagen dock ej velat motsätta sig att anslag för ifrågavarande ändamål beviljas jämväl för arbetsåret 1916—1917.

Riksdagen har alltså, med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning på extra stat för år 1918 anvisat till *kulturhistoriska museet i Lund* dels ett förslagsanslag, högst 15,000 kronor, att under de villkor, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäl föreskriva, utgå till styrelsen för kulturhistoriska föreningen för södra Sverige för att användas för museets förvaltningskostnader och i främsta rummet till avlöning åt två vetenskapligt och fackmässigt utbildade biträden vid museet, dels ock ett förslagsanslag, högst 5,000 kronor till stödjande av föreningens ekonomi under arbetsåret 1916—1917, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta redan under år 1917 av tillgängliga medel förskottsvis utanordna sistnämnda belopp.

4:o) Eders Kungl. Maj:t har under punkt 45 föreslagit riksdagen att dels till bekostande av vissa beräkningar m. m., som äro behöfliga för vetenskaplig bearbetning av observationerna under den totala solförmörkelsen i Sverige år 1914, bevilja på extra stat för år 1918 ett anslag av 4,317 kronor, dels ock medgiva, att för enahanda ändamål må tagas i anspråk det belopp av 263 kronor 75 öre, som icke blivit använt av de till anställande av ifrågavarande observationer på extra stat för år 1914 anvisade medlen.

Av utredningen i ärendet, framgår, att å det av 1913 års riksdag på extra stat för år 1914 beviljade anslag av 60,000 kronor för anställande av vetenskapliga observationer under den totala solförmörkelsen i Sverige sistnämnda år uppstått en besparing av 263 kronor 75 öre. Emellertid erfordras för bearbetandet av ifrågavarande observationer ett belopp av 4,580 kronor, hvarudsakligen avsett till avlöning av biträden vid vissa beräkningars utförande, vilket belopp nu av Eders Kungl. Maj:t föreslås skola täckas dels genom nämnda besparing och dels genom ett för ändamålet anvisat anslag å 4,317 kronor.

Mot denna framställning har riksdagen intet haft att erinra och har förty,

dels till bekostande av vissa beräkningar m. m., som äro behöfliga för vetenskaplig bearbetning av observationerna under den totala solförmörkelsen i Sverige år 1914, beviljat på extra stat för år 1918 ett reservationsanslag av 4,317 kronor,

dels medgivit, att för enahanda ändamål må tagas i anspråk det belopp av 263 kronor 75 öre, som icke blivit använt av de till anställande av ifrågavarande observationer på extra stat för år 1914 anvisade medlen.

5:o) Eders Kungl. Maj:t har under punkt 49 föreslagit riksdagen att till fullbordande av konserveringen av Risinge gamla kyrka anvisa på extra stat för år 1918 ett anslag av 2,500 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta redan under år 1917 förskottsvis av tillgängliga medel utanordna ett mot anslaget svarande belopp.

På Eders Kungl. Maj:ts framställning anvisade 1913 års riksdag för konservering av Risinge gamla kyrka på extra stat för år 1914 ett belopp av 9,875 kronor. Detta anslag har emellertid visat sig otillräckligt, så att för ändamålet erfordras ytterligare 3,500 kronor. Då i denna summa ingår ett belopp av 1,000 kronor, avsett till reparation av en i senare tid tillkommen tillbyggnad till kyrkan, »nykyrkan», vilken är avsedd att inrymma ett bygdemuseum, har en enskild person förklarat sig villig att, för att få denna museilokal färdig under år 1917, under vissa förutsättningar garantera ett belopp av 1,000 kronor såsom bidrag till kyrkans restaurering. Av statsmedel erfordras således blott 2,500 kronor för detta ändamål.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot framställningen, har, under förutsättning att det vid statsbidragets utgående styrkes, att det sålunda garanterade beloppet är inbetalat till överintendentsämbetet, till fullbordande av *konserveringen av Risinge gamla kyrka* anvisat på extra stat för år 1918 ett reservationsanslag av 2,500 kronor, med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta redan under år 1917 förskottsvis av tillgängliga medel utanordna ett mot anslaget svarande belopp.

6:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 163 föreslagit riksdagen att för beredande åt en extra ledamot inom folkskolöverstyrelsen av arvode å 7,000 kronor, varav 2,500 kronor må anses motsvara tjänstgöringspenningar, anvisa på extra stat för år 1918 ett förslagsanslag, högst 7,000 kronor.

Riksdagen som funnit behovet av den extra ledamotstjänsten ådaga-

lagt, vill endast uttala sin förväntan, att därest ordinarie tjänsteman förordnas till innehavare av befattningen, bestämmelse meddelas därom, att denne skall vara skyldig avstå från alla med den ordinarie tjänsten förenade löneförmåner.

Riksdagen får följaktligen anmäla, att riksdagen för *beredande åt en extra ledamot inom folkskolöverstyrelsen av arvode* å 7,000 kronor, varav 2,500 kronor må anses motsvara tjänstgöringspenningar, anvisat på extra stat för år 1918 ett förslagsanslag, högst 7,000 kronor.

7:o) Eders Kungl. Maj:t har i punkt 170 föreslagit riksdagen att, i avbidan på proposition angående anslag till slutförande av folkskoleseminariets i Lund nybyggnad, för byggnadsföretaget beräkna på extra stat för år 1918 ett belopp av 97,000 kronor.

Sedermera har Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen den 14 april 1917 avlåten proposition (nr 226), under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för samma dag föreslagit riksdagen att *dels* av det till uppförande av erforderliga byggnader för folkskoleseminariet i Lund av 1916 års riksdag beviljade tilläggsanslaget å 127,000 kronor anvisa på extra stat för år 1918 återstoden, 97,000 kronor; *dels ock*, utöver de till uppförande av omförmälda byggnader förut beviljade anslagen å tillhoppa 784,000 kronor, för samma ändamål anvisa på extra stat för år 1918 ytterligare ett belopp av 182,200 kronor; med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta förskottsvis under år 1917 av tillgängliga medel utanordna erforderlig del av de på 1918 års stat anvisade anslagsbeloppen.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot vad Eders Kungl. Maj:t sålunda föreslagit, får anmäla, att riksdagen

dels av det till uppförande av erforderliga byggnader för folkskoleseminariet i Lund av 1916 års riksdag beviljade tilläggsanslaget å 127,000 kronor anvisat på extra stat för år 1918 såsom reservationsanslag återstående beloppet, 97,000 kronor; *dels ock* utöver de till uppförande av omförmälda byggnader förut beviljade anslagen å tillhoppa 784,000 kronor, för samma ändamål anvisat på extra stat för år 1918 ytterligare ett reservationsanslag av 182,200 kronor; med rätt för Eders Kungl. Maj:t att låta förskottsvis under år 1917 av tillgängliga medel utanordna erforderlig del av de på 1918 års stat anvisade anslagsbeloppen.

Stockholm den 8 maj 1917.

Med undersåtlig vördnad.